Total No. of Questions: 6]

[Total No. of Pages: 04

B.A./B.Com./B.Sc./B.B.M./B.B.A./B.H.M DEGREE EXAMINATION, DECEMBER - 2018

(Examination at the end of First Year) (Part - I)

ENGLISH (Paper - I)

Time: 3 Hours Maximum Marks: 70

Section – A Analysis Skills

Q1) A) Read the following passage and answer the questions that follow. (5 x 1 = 5) Aristotle was born in 384 B.C. in the town of Stagna at the Northern end of the Aegean Sea. His father was an educated and influential man, the court physician to the grand father of Alexander the great.

In 367 BC at the age of seventeen, Aristotle went to Athens which was a centre of learning. There he studied under Plato, the great philosopher of the time. Aristotle became an outstanding teacher and was called to Macedonia to tutor the fourteen year old Alexander. Alexander the great never forgot his teacher and provided him with funds to continue scientific studies and research. Aristotle produced between four hundred to thousand books.

- a) Name Aristotle's birth place?
- b) Who was Aristotle's teacher?
- c) Why was Aristotle appointed tutor?
- d) How did Alexander the great respect his teacher?
- e) Give a synonym for 'outstanding'.
- B) Read the following passage and answer by choosing the right answer. (5 x 1 = 5) Not only Gandhiji's politics but his personality took shape in South Africa. The most formative years of his life had been spent there. His interest in moral and religious questions dated back to his early childhood but it was only in South Africa that he could study them systematically.
 - a) Gandhiji's personality was shaped in
 - i) Childhood
 - ii) South Africa
 - iii) India
 - iv) England

b)	What did Gandhiji study in South Africa?			
	i)	Moral questions		
	ii)	Political questions		
	iii)	Moral and religious questions		
	iv)	None of the above		
c)	'For	rmative years' mean		
	i)	Years which influenced the character of a person		
	ii)	Years which denounced the personality of a person		
	iii)	Years which formed into a group		
	iv)	None of the above		
d)	The	antonym for moral is		
	i)	Unmoral		
	ii)	Immoral		
	iii)	Dismoral		
	iv)	None of the above		
e)	Whi	ch word in the passage means, 'methodically'?		
	i)	Interest		
	ii)	Systematically		
	iii)	Personality		
	iv)	Religious		
Cor	rect t	he following sentences.	$(5 \times 1 = 5)$	
a)	They live at Nellore.			
b)	He is	s your brother, isn't it?		
c)	Whe	ere you are going?		
d)	One	should put his things in the room.		
e)	He is	s suffering with fever.		

Q2) A)

B)	Rev	write the sentences as directed.	$(5 \times 1 = 5)$
	a)	They carried the luggage. (Change the voice)	
	b)	He will not come. (Add a question tag)	
	c)	Raja said, 'Can you sing a song'? (Change into indirect speech)	
	d)	Seema is the cleverest girl. (Change into comparative degree)	
	e)	The answer is correct but lengthy (Change into a complex sentence))
C)	Cha	ange into direct speech.	$(2 \times 1 = 2)$
	a)	My father told me to come home early.	
	b)	The girl asked the woman where she lived.	
D)	Fill	in the blanks with correct forms of verbs.	$(5 \times 1 = 5)$
	a)	Help! I down. (fall)	
	b)	I my homework now. (do)	
	c)	The boy in the park everyday. (play)	
	d)	I fell asleep when I (drive)	
	e)	They (listen) to him carefully.	
E)	Fill	l in the blanks with suitable words given.	$(5 \times 1 = 5)$
	a)	Ravi all day.	
	b)	Neelu the car up the hill.	
	c)	The celebration the end of a successful year.	
	d)	We the opportunity.	
	e)	They like to achievers.	
		(marks, applaud, drove, worked, took)	
F)	Rev	write the jumbled sentences to make a coherent passage.	(3)
	a)	They are the source of leadership and skills.	
	b)	Such brain drain must be regulated.	
	c)	India has the largest youth population in the world.	
	d)	They are also strong forces in social movements.	
	e)	But most of the talent is going abroad.	
G)	Wr	ite a dialogue between a teacher and student about project completion	n. (3)
H)	Wr	ite a paragraph using the following hints.	(3)
	Nik	ke – no factories – lean organization – strong at research work – i	nnovative
	pro	ducts – high quality – low price – global brand – number one brand	

	•	a)	Reading.	` '
		b)	Health.	
		c)	Social Media.	
			<u>Section – B</u> Descriptive Skills	
Q3)	Writ	e an e	essay on ONE of the following:	$(1 \times 5 = 5)$
	a)	How	was the lover's reunion planned?	
	b)	Brin	g out the humour in 'Dolly at the dentist's.	
	c)	Sket	ch the character of the thief in, 'The thief's story'.	
Q4)	Writ	e shor	rt notes on any three:	$(3 \times 3 = 9)$
	a)	Disc	uss the attitude of the speaker in Milton's poem.	
	b)	Wha	t is compared to the rose and how?	
	c)	Brin	g out the theme of joy in 'Laugh and be Merry'.	
	d)	Wha	t is Patel's message in the poem?	
	e)	Criti	cally appreciate 'The Tables Turned'.	
Q5)	Writ	e an e	essay on one of the following:	$(1 \times 4 = 4)$
	a)	Desc	cribe the life of the old refugee.	
	b)	Sket	ch the character of the fortune teller.	
	c)	Justi	fy the title 'The Gold Watch'.	
Q6)	a)	Expl	ain any two:	$(2 \times 2 = 4)$
		i)	'I have caught him in this'.	
		ii)	My presents cannot be very material or solid.	
		iii)	Deepak was about my fifth name.	
	b)	Expl	ain any one:	$(1 \times 4 = 4)$
		i)	And always light, aerial underneath.	
		ii)	Laugh for the time is brief.	

Write in about 100 words on any one of the following:

(3)

I)

(DTEL1)

Total No. of Questions: 07]

[Total No. of Pages: 03

B.A./B.Com./B.Sc./BBM/BBA/BHM DEGREE EXAMINATION, DECEMBER - 2018

(Examination at the end of First Year) (Part - I)

TELUGU (Paper - I)

Time: 3 Hours Maximum Marks: 70

Q1) ఈ క్రించి పద్వాలలో ఒకదానికి ప్రతి పదార్థ తాత్వర్యము వ్రాయుము.

(6)

- a) గొనకొని వీడు నీకును శకుంతలకుం బ్రియనందనుండు సే కొని భరియింపు మీతని శకుంతల సత్యము వల్కై సాధ్యిస ద్వినుత మహా పతివ్రత వివేకముతో నని చివ్వవాణి దా వినిచే ధరాభినాథునకు విస్త్వయ మందగ దత్తభాసదుల్
- b) తన మును పడ్డ బన్నములుఁ దమ్ములపైఁ గల కూల్ష పేల్ష నీ జనపతి సైపకున్నె యచి సక్కన; రాజ్యము పాలు లేక తీ ఱున కొడబాటు కల్గిన నెఱుంగమి వెట్టరె; చాలరైల వీ రనరొకొ; నానలేమి యని యాడరె; లోకమువారు కేశవా!
- Q2) ಈ ಕ್ರಿಂಬಿ ವಾನಿಲ್ ''' ಭಾಗಂ ನುಂಡಿ ರెಂಡಿಂಟಿಕಿ, ''' ಭಾಗಂ ನುಂಡಿ ರెಂಡಿಂಟಿಕಿ సందర్భ సహిత వ్యాఖ్యలు వ్రాయుము. $(4 \times 2 = 8)$

ಅ-ಭಾಗ೦

- a) අංජ ධිකර්ධ සංක්ර ක්ර කරන වේරා.
- c) ವಾರು బ్రాహ్హణులె యేకీడైన సైలంపగన్
- d) మగ డింక నన్న సైచునే?

ಆ-ಭಾಗ೦

- a) మంచి గతమున కొంచెమేనోయ్.
- b) కవితకు పెండ్లి పంచిళ్ళు కప్పించునాడు.
- c) నీ హలంబు కన్నను ప్రార్థనీయ మగునె?
- d) అప్ప వడ్డబి సుమీ భరతావని వీని సేవకున్.

Q3)	_	oದಿ ವಾನಿಲ್ 'ಅ' ಭಾಗಂ ನುಂಡಿ ಒಕದಾನಿಕಿ, 'ಆ' ಭಾಗಂ ನುಂಡಿ ಒಕದಾನಿಕಿ ವ್ಯಾಸರುಾಏ	
	ಶ್ರಾಯ	$(2 \times 6 = 12)$	
		ම- ආර්ර	
	a)	శకుంతల వృత్తాంతాన్ని తెల్పండి.	
	b)	బెజ్జ మహాదేవి మాతృ వాత్సల్కాన్ని వివలించండి.	
		ಆ-ಭಾಗಂ	
	`		
	a)	త్రీకృష్ణుడు దుఃఖిస్తున్న ద్రౌపబిని ఎట్లు ఓదార్వాడు?	
	b)	శ్రీకృష్ణుడి గుణశీలాలను ఎఱ్ఱ్ఞన చిత్రించిన విధము వివలించండి.	
Q4)	ජා දී	ంది వానిలో 'అ' భాగం నుండి ఒకదానికి, 'ఆ' భాగం నుండి ఒకదానికి సమాధానవ	n 22 01/252
Q+)	00 90	೨ದ ಹಳಿಸಲ್ ಆ ಭೀಗರ ಸುರಡ ವಶದೀಸಿತ, ಆ ಭೀಗರ ಸುರಡ ವಶದೀಸಿತ ಸಮೀಧೀಸಿವ	<i>w</i> &
			$(2 \times 6 = 12)$
		ಅ-ಭಾಗಂ	
		 _	
	a)	గురజాడ ప్రభోధించిన దేశ లక్షణాలు.	
	b)	ప్రభోధము ద్వారా రాయప్రెళ్లు వాలి సందేశము.	
		ಆ-ಭಾಗಂ	
		·	
	a)	కర్నకుడు 'గౌరవ పవిత్రమూల్తి' నిరూపించండి.	
	b)	జాషువాగాలి ఆవేదనను వల్ణించండి.	
Q 5)	ఈ క్రి	ంది వానిలో రెండింటికి సమాధానము వ్రాయుము.	$(2 \times 6 = 12)$
	a)	వసుంధర పాత్ర చిత్రణ.	
	b)	అచ్యుత రామయ్య.	
	c)	"కాలాతీత వ్యక్తులు" నవలకు ఆ పేరు ఎట్లు తగియున్నదో వివరించండి.	
	d)	కాలాతీత వ్యక్తులు నవల ద్వారా రచయిత్రి శ్రీదేవి సమాజానికి చ్చిన సందేశమేమిటి?	
06)	<u> ഗ</u> മ.	೧೭ ವಾನಿಕ್ ಇಲ್ಲಿಕಿನಿ ನೀಡಿಸಿ ಎಂಬಿಡ್ ಸುಬ್ಬು ಪಾಂಸುಸು	$(5 \times 2 = 10)$
Q6)	₩ S	ంది వానిలో ఐదింటిని విడదీసి సంధికార్యములు వ్రాయుము.	$(3 \land 2 - 10)$

a)	ಗುಣಾಲಯುಡು.
b)	భరతోత్వత్తి.
c)	యశోనిది.

- $\mathrm{d})$ ම්සංඞ් d ා.
- e) ఇక్కుమారుడు.
- g) అక్కటక్కట.
- h) ඡවූස් රුණුවා.
- i) కష్టపు పాటు.
- j) పాలుపోసే.
- Q7) ఈ క్రించి వానిలో ఐచింటికి విగ్రహవాక్యములు వ్రాసి సమాసములను వివలింపుము. (5 x 2 = 10)
 - a) లోకస్తుతుడు.
 - b) రాజ్య సుఖము.
 - c) ధ<u>ర</u>్త ప్రియులు.
 - d) జల కణంబులు.
 - e) అధ<u>ర</u>్తము.
 - f) సత్ర్యతువు.
 - g) కమల గర్భుడు.
 - h) తేజోరూప విక్రమములు.
 - i) നഞ്ഞാലാ.
 - j) కణ్వ మహాముని.



(DSAN1(NR))

Total No. of Questions: 6]

[Total No. of Pages: 03

B.A./B.Com./B.Sc./B.B.M./B.B.A./B.H.M. DEGREE EXAMINATION, DECEMBER - 2018
(Examination at the end of First Year)

Part - 1: SANSKRIT (Paper - I(NR))

Time: 3 Hours

Maximum Marks: 70

Answer All questions

Q1) a) Explain the condition of the people in the kingdom of Dasaradha? दशरथस्य राज्ये प्रजानां स्थितिं विवृण्त?

 $(3\times8=24)$

OR / अथवा

- b) What are the qualities of foolishman as described by Noble Vidura? महात्मना विदुरेण मूर्खस्य कानि कानि लक्षणानि वर्णितानि?
- Q2) a) Describe the speech of the celibate to Parvathi who is doing Penance? तपश्चरन्तीं पार्वतीं प्रति जटिलस्य वचनानि विशदयत?

OR / अथवा

- b) Describe the help rendered by Rajavahana to the Brahmin? राजवाहनकृतां द्विजोपकृतीं विशद्यत?
- Q3) a) Write the story of "Mritojjeevanam"? मृतोज्जीवनं नामोपाख्यानम् लिखत?

OR / अथवा

- b) Write the story of ChathuraSasakhaha? 'चतुर:शशक:' इति कथां लिखत?
- Q4) Answer any four of the following with reference to context. 'चत्वारि' ससन्दर्भ व्याख्यात।

 $(4 \times 3 = 12)$

- a) दानाध्ययनशीलाश्च संयताश्च प्रतिग्रहे ।
- b) यथा पुरस्तन्मनुना मानवेन्द्रेण ।
- c) न जानाति मन्त्रं वा मन्त्रितं परे ।
- d) योगज्ञ: सर्वकर्मणाम ।
- e) शरीरमाद्यं खलुधर्मसाधनम् ।
- f) 'सचिव', नैषोऽमुष्य मृत्युसमय: ।
- g) जलमिव समुद्रशुक्तौ मुक्तां सूते पयोदस्य: ।
- h) दूतमुखा हि राजात: सर्व दाव ।

P.T.O.

W-262

0.000

(DSAN1(NR))

 $(2\times 3=6)$

- Q5) Translate any two into English or Telugu : द्वे आन्ध्रभाषायां वा आंङ्गलभाषयां वा अनुवादत।
 - व) निषेवते प्रशस्तानि निन्दितानि न सेवते।
 अनास्तिकः श्रद्धधान दातत्पण्डितलक्षणम्।।
 - b) यस्य कृत्यं न विघ्नन्ति शीतमुष्णां भयं रित:। समृद्धिरसमृद्धिर्वा स वै पण्डित उत्यते।।
 - с) अश्रुतश्च समुन्नद्धो दिरद्रश्च महामनाः। अर्थाश्चकर्मणा प्रेत्सुर्मृढ इत्युच्यते बुधैः।।
 - d) अनाहुत: प्रविशति अपृष्टो बहु भाषते।
 अविश्वस्ते विश्वासिति मृद्धचेता नराधम:।।
- Q6) a) Write the forms of any three in the other numbers of the given numbers. $(3 \times 2 = 6)$
 - i) भवाति
 - ii) गच्छति
 - iii) वन्दते
 - iv) अतिष्टत्
 - v) लभते
 - vi) भाषते
 - vii) वितरति
 - viii) द्रक्ष्यति
 - b) Decline any four as per the case ending. 'चतुणां' तत्त्वद्विभक्तिषु शब्दरूपाणि लिखत।

 $(4 \times 2 = 0)$

- i) देवात्
- ii) कवो:
- iii) भानुना
- iv) पितरि
- v) गवि
- vi) रमायाम्
- vii) मत्यै, मतये
- viii) तनुः

(DSAN1(NR))

 $(4\times 2=8)$

c) Combine any four sandhi's. 'चत्वारि' सन्धत्त।

- i) तस्य + आज्ञा
- ii) नव + उदय:
- iii) दिव्य + औषदम्
- iv) गुरू + आज्ञा
- v) तौ + अत्र
- vi) तत् + च
- vii) पेष् + ता
- viii) तत् + अपि
- d) Dissolve any three: त्रयाणां विग्रहवाक्याति लिखत।
 - i) निष्पापम्

 - ii) परोक्षम् iii) पूर्वकाय:
 - iv) ग्रामगत:
 - v) दध्योदन:
 - vi) यूपदारु
 - vii) राजपुरूष:
- viii) अनश्व:

 $(3\times 2=6)$

(DHIN1(NR))

Total No. of Questions: 8]

[Total No. of Pages: 02

BA/BCOM/BSC/BBM/BBA/BHM DEGREE EXAMINATION, DECEMBER - 2018

(Examination at the end of First Year)

HINDI

Hindi (Paper - I) (NR)

Time: 3 Hours

Maximum Marks: 70

SECTION - A

Q1) किन्हीं तीन की संदर्भ सहित व्याख्या कीजिए।

- a) किव के लिए कोई रोक नहीं होनी चाहिए अथवा जिस विषय पर रोक हो उस विषय पर कविता नहीं लिखनी चाहिए।
- b) ईर्ष्या का काम जलाना है, मगर सब से पहले यह उसी को जलाती है, जिसके हृदय में उसका
- c) भारतीय साहित्य की एकता का आदर्श सदैव हमारी राष्ट्रीय एकता के लिए अक्षय स्रोत रहा है और रहना चाहिए।
- d) 'रात में खुद अपने काम का नुकसान करके आप को कृतार्थ करने आये हैं। उन्हें क्या मालुम उनके कारण हिन्दी का भंडार कितने रत्नों से वंचित रह जाता है।
- e) जिस समाज के लोग अपनी झूठी प्रशंसा सुनकर प्रसन्न होते हैं, वह समाज कभी प्रशंसनीय नहीं

SECTION - B

Q2) किसी एक पाठ का सारांश विशेषताओं सहित लिखिए।

(10)

- a) अतिथि
- b) कवि और कविता
- Q3) किसी एक पाठ का सारांश विशेषताओं सिहत लिखिए।

(10)

- a) ईर्ष्या तू न गयी मेरे मनसे
- b) भारतीय साहित्य की एकता
- Q4) किसी एक कहानी का सारांश विशेषताओं सहित लिखिए।

(10)

- a) पुरस्कार
- b) चीफ की दावत

W-261

(P.T.O.)

(DHIN1(NR))

a) जन्म-दिवस के अवसर पर अपने मित्र को निमंत्रण देते हुए, एक पत्र लिखिए। (10) अथवा

b) आपके मुहल्ले में सफाई का ठीक प्रबंध नहीं है। उसकी शिकायत करते हुए स्वास्थ्य व्यवस्थापक के नाम एक पत्र लिखिए।

किन्हीं दो प्रश्नों का जवाब दस पंक्तियों में लिखिए।

a) लहनासिंह का चरित्र - चित्रण कीजिए।

b) 'पुरस्कार' कहानी का शीर्षक की सार्थकता पर प्रकाश डालिए।

c) 'रोज' कहानी का विशेषताएँ लिखिए ।

d) 'ठाकुर का कुआँ' कहानी का मूल उद्देश्य क्या है।

सब प्रश्नों का लिखना अनिवार्य है।

a) धोबी कपड़ा धोता है। (लिंग बदलकर लिखिए)

b) बुलाने पर नौकर आ गया । (वचन बदलकर लिखिए)

c) वे काम कर सके । (वाच्य बदलकर लिखिए)

d) कमला पाठ पढ़ती हैं। (भविष्य काल में लिखिए)

e) मेज में पुस्तक पढ़ी है। (शुद्ध कीजिए)

f) पाठशाला के सामने कई पेड़ है। (कारक का नाम लिखिए)

g) राम ने रावण को मारा । (वाच्य बदलिए)

h) शंकर का बहन की नाम सुशीला है। (शुद्ध कीजिए)

i) वह गाता था। (वर्तमान काल में लिखिए)

j) President - (इस शब्द का अर्थ हिन्दी में लिखिए)

 $(2 \times 2\frac{1}{2} = 5)$

Q8) किन्हीं दो शब्दों का अर्थ हिन्दी में लिखकर वाक्यों में प्रयोग कीजिए ।

a) परतंत्रता

b) विरासत

c) यार

d) तजना

e) होशियारी

(DICS1)

Total No. of Questions: 17]

[Total No. of Pages: 04

B.A./B.Com./B.Sc./B.B.M./B.B.A. DEGREE EXAMINATION, DECEMBER - 2018

(Examination at the end of First Year)

Part - I: I.H.C.

Time: 1½ Hours Maximum Marks: 50

Section - A

Answer any two of the following

 $(2 \times 13 = 26)$

- Q1) Why Gupta period known as golden age? గుప్తులకాలమును స్మర్ణ యుగమనుటకు కారణమేమి?
- **Q2)** Write about the life of Vardhamana Mahaveera and its teaching. వర్గమాన మహావీరుని జీవితం మలయు బోధనలను గూల్షి వ్రాయుము.
- ${\it Q3}$) Differentiate Early culture and Vedic culture. పూర్వ సంస్కృతి మలియు వేద సంస్కృతికి భేదమును వివలించుము.
- **Q4)** Describe achievements of Vijaya Nagara ruler. విజయనగరం పాలకులు సాధించిన విజయాలను వివరించుము.
- Q5) Write a note on eradication of untouchability. అంటరానితనం నిర్మూలనను గూల్పి వ్రాయము.
- Q6) Trace western impact on India.
 భారతదేశముపై పాశ్వత్య ప్రభావమును వివలించుము.

Section - B

Write short notes on any three of the following questions $(3 \times 4 = 12)$

- **Q7)** Jainism. జైనమతము.
- **Q8)** Indus valley. సింధూ నాగలకత.
- **Q9)** Swamy Vivekananda. స్వామి వివేకానంద.

Q10)		Iahatma సహాత్త్య ౧	a Gandhi. ూంధి.			
Q11)) Dayanand Saraswati. దయానంద సరస్యతి.					
Q12)		Chola administration. చోళుల పలిపాలన.				
Q13)			ingam. రం పంతులు.			
Q14)			dha Purusha పురుషార్ధ.	rdha.		
				Sec	etion – C	$(3 \times 4 = 12)$
<i>Q15</i>)	Fill	in the	blanks :			
~	a)			ounded by		
				ప		
	b)			was the religion	led by Gautham Buddha.	
				_ మతము గౌతమ బ	బద్ధని నేతృత్వములో ప్రారంభమైనది.	
	c)			is the oldest ved	a.	
				_ పురాతన వేద మత	ము.	
	d)	Sati P	ratha was er	adicated by		
		సతిప్రత	§ నిర్ తూ లించిన	వాడు		
016)	Cho	oose the	e correct ans	wer ·		
210)	a)	This		hrough magadh.		
		i)	Ganga		റ്ഠനം	
		ii)	Godavari		గోదావలి	
		iii)	Gomati		గొమతి	
		iv)	Yamuna		యమునా	

b)		oka send his messages through కుడు తన సందేశమును పంపేవాడు
	i)	Inscriptions. తాసనాలు
	ii)	Letters. වේఖలు.
	iii)	Messages. సಂದೆಸಾಲು.

- iv) Bhiksham. బిక్షం.
- c) Great bath was constructed in గొప్ప స్నాన వాటిక నిల్హంచబడింది ఎక్కడ
 - i) Mohanjadaro. మహంజదారా.
 - ii) Hanumakonda. హనుమకొండ.
 - iii) Kolleru. ණමූ්රා.
 - iv) Vajji. వజ్ఞి
- d) Vijaya Nagara means the city of విజయ నగర సామ్రాజ్యం అంటే
 - i) Colours. ජංරාභා
 - ii) Joy. ఆనందము.
 - iii) Victory. విజయములు.
 - iv) War. యుద్ధము.

Q17) Match the following:

a) Non Violence

i) Sultan

- Krishna Devaraya Rudrama Devi b)
- c)
- d) Shah Jahan
- a) అహింస
- b) కృష్ణదేవరాయ
- රාద్రమదేవి c)
- d) <u></u> పాజహన్

- Mughal ii)
- iii) Gandhiji
- iv) Vijayanagarav) Kakatiya
- i) సుల్తాన్
- ii) మొఘల్
- iii) గాంధీజి
- iv) విజయనగరం
- v) కాకతీయ



Total No. of Questions: 18]

[Total No. of Pages : 2

B.Com. DEGREE EXAMINATION, DECEMBER – 2018 First Year

BUSINESS ECONOMICS

Time: 3 Hours Maximum Marks: 70

SECTION - A

Answer any Four of the following. $(4 \times 3 = 12)$

- Q1) Explain the growth definition of economics. అర్ధశాస్త్రం వృద్ధి నిర్వచనమును వివలంపుము.
- Q2) What are exceptions to the law of demand? డిమాండ్ సూత్రంలో మినహాయింపులు ఏమిటి?
- **Q4)** Distinguish between Fixed Costs and Variable Costs. స్థిర వ్యయం మలియు చర వ్యయం మధ్య తేడాలు.
- **Q5)** Product differentiation. మస్తు విచక్షం.
- Q6) What are the causes of business cycle? వ్యాపార చక్రాలకు కారణాలు గూల్షి వివలంపుము?
- Q7) Cardinal and Ordinal Utility? కాల్డినల్ ప్రయోజనం మలయు ఆల్డినల్ ప్రయోజనం.

SECTION - B

Answer any Two of the following. $(2 \times 8 = 16)$

- Q9) State the law of diminishing marginal utility? What are exceptions to it? క్షీణోపాంత ప్రయోజన సూత్రాన్ని తెలుపుము? దాని మినహాయింపులు తెలుపుము.
- **Q10)** Define Monopoly? How price is determined under these market conditions? ఏకస్యామ్యంను నిర్వచింపుము? ఈ మార్కెట్ లో ధర నిర్ణయించడం గూల్షి వ్రాయుము.
- Q11) Describe the role of WTO in promoting International Trade?

ಅಂತರ್ಣ್ಞಾತೆಯ ವ್ಯಾವಾರಾನ್ನಿ పెಂపాందించుటలో WTO ಯುಕ್ಕ పాత్ర $\mathfrak R$ ಗುಶಂವಿ ವಿವಲಂచುಮು?

Q12) "Economics is a Study of causes of Material Welfare". Discuss. "మెటీలయల్ సంపదకు కారణం అర్ధశాస్త్రం చదువు" చల్లింపుము.

$\frac{\text{SECTION} - C}{\text{Answer any Three of the following.}} \qquad (3 \times 14 = 42)$

- Q13) Explain the cost-output relationship in the short-run and long-run?
 స్థల్వకాలం మలియు దీర్ఘకాలంలో వ్యయం మలియు ఉత్తత్తి అనుబంధం గులించి వివలింపుము.
- **Q14)** Define National Income? How is it estimated? జాతీయాదాయము అనగానేమి?
- **Q15)** What is Consumer Surplus? What are the exceptions to it? Explain. వినియోగదారుని మిగులు అనగానేమి? దాని మినహాయింపులు గులించి వివలింపుము.
- Q16) What is monopolistic competition? What are the differences between perfect competition and monopolistic competition? పలపూర్ణ పోటీ అనగానేమి? ఏకస్యామ్య పోటీ మలయు పలపూర్ణ పోటీలను విభేచించండి.
- Q17) Describe the recent Trade Policy of Government of India. భారత ప్రభుత్వ యొక్క నూతన వర్తక పాలసి గులించి వివలించుము.
- Q18) Discuss about the law of variable proportions. చరానుపాతాల సూత్రము గులించి చర్చించుము.



Total No. of Questions: 18] [Total No. of Pages: 08

B.Com. DEGREE EXAMINATION, DECEMBER – 2018 First Year

FINANCIAL ACCOUNTING - I

Time: 3 Hours Maximum Marks: 70

SECTION - A

Answer any Four of the following. $(4 \times 3 = 12)$

- **Q1)** What do you mean by 'Discount'? Explain the types of discounts. 'డిస్కాంట్' అనగా అర్గమేమి? డిస్కాంట్లోని రకాలను వివలింపుము.
- Q2) Explain the need for maintaining the Subsidiary Books. సహాయక పుస్తకాలను నిర్వహించవలసిన ఆవశ్వకతను వివలింపుము.
- Q3) List the features of the bill. బిల్లు యొక్క లక్షణాలను తెల్పము.
- Q4) Explain the significance of preparation of a Trail Balance. అంకణాను తయారు చేయవలసిన ఆవశ్వకతను వివలింపుము.
- **Q5)** Classification of errors. ත්බාව ත්වූජරක.
- **Q6)** Write differences between capital expenditure and Revenue expenditure. మూలధన వ్వయము మరియు రాబడి వ్వయము మధ్యగల భేదాలను వ్రాయుము.
- Q7) Features of Joint venture. ఉమ్మడి వ్యాపార లక్షణాలు.
- Q8) What are Secret Reserve? What are their merits and demerits?
 రహస్య లజర్ము అనగానేమి? రహస్య లజర్ము యొక్క ప్రయోజనాలు మలియు లోపాలు
 ఏమిటి?

SECTION – B

Answer any Two of the following. $(2 \times 8 = 16)$

Q9) Define term 'Double entry system'? Advantages and Rules of Double entry book-keeping explain in detail?

జంట పద్దు విధానము పదమును నిర్వచింపుము? జంటపద్దు విధానం ప్రయోజనాలను మలియు సూత్రాలను వివరముగా వివలింపుము.

Q10) Write journal entries in the books of Chandra

2017

- January 1 Started business with cash Rs. 1,00,000 and furniture with Rs. 80,000.
 - " 7 Purchased goods from Sriram Rs. 40,000, Trade discount 10%.
 - " 10 Cash sales Rs. 70,000.
 - " 15 Withdrew cash from bank for office use Rs. 10,000.
 - " 18 Rent paid Rs. 5,000.
 - " 22 Received cash from Anudeep Rs. 900 and discount allowed to him Rs. 100.
 - " 25 Purchased machinery for Rs. 20,000.
 - 30 Paid wages by cheque Rs. 5,000.

చంద్ర పుస్తకాలలో క్రింది వాటికి చిట్టాపద్దులు వ్రాయుము.

2017

"

- జనవలి 1 వ్యాపారాన్షి రూ॥ 1,00,000ల నగదుతో మలియు ఫర్షీచర్ రూ॥ 80,000లతో ప్రారంభించాడు.
 - " 7 డ్రీరామ్ నుండి కొన్న సరుకు రూ॥ 40,000, వర్తకపు డిస్కౌంట్ 10%.
 - " 10 ත්රියා මක් ු පාවා රාංග 70,000.
 - " 15 బాంకు నుండి ఆఫీసు అవసరాల నిమిత్తం తీసినది రూ॥ 10,000.
 - " 18 చెల్లించిన అద్దె రూ॥ 5,000.
 - " 22 అనుబీప్ నుండి వచ్చిన నగదు రూ॥ 900 మలియు అతనికి ఇచ్చిన డిస్కౌంట్ రూ॥ 100.
 - " 25 యంత్రం కొనుగోలు రూ॥ 20,000.
 - " 30 చెక్కు ద్వారా చెల్లించిన వేతనాలు రూ॥ 5,000.

Q11) Record the following transactions in a Triple column cash book.

2017

- June 1 Cash in hand Rs. 2,500; Cash at Bank Rs. 10,000.
 - " 2 Paid into bank Rs. 2,000.
- " 6 Bought furniture and issued cheque Rs. 2,200.
- " 8 Purchased goods Rs. 500.
- " 14 Received from Rajesh Rs. 980. Discount allowed Rs. 20.
- " 16 Cash sales Rs. 4,000
- " 18 Paid Anish by cheque Rs. 1,450. Discount received Rs. 50
- " 20 Paid into bank Rs. 600.
- " 25 Withdrew cash from bank for office use Rs. 2,000.
- " 30 Paid rent by cheque Rs. 800.

క్రింది వ్యవహారాలను మూడు వరుసల నగదు పుస్తకములో నమోదు చేయండి. 2017

- జూన్ 1 చేతిలో నగదు రూ॥ 2,500 మరియు బాంకులో నగదు రూ. 10,000.
- " 2 හාරජාණි සක ධ්වාර්ත රාංග 2,000.
- " 6 ఫర్షీచర్ కొనుగోలు చేసి చెక్కు (ఇచ్చినది) జాలీ చేసినది రూ ॥ 2,200.
- " 8 సరుకు కొనుగోలు రూ॥ 500.
- " 14 రాజేష్ నుండి వసూలైన నగదు రూ॥ 980. ఇచ్చిన డిస్కౌంట్ రూ॥ 20.
- " 16 ත්රියා මක්වූ පාචා ජාග 4,000.
- " 18 అనిష్**కు చెక్కు ద్వారా చెల్లించిన**బి రూ॥ 1,450. వచ్చిన డిస్కౌంట్ రూ॥ 50.
- " 25 బాంకు నుండి ఆఫీసు అవసరాల నిమిత్తం తీసినది రూగు 2,000.
- " 30 చెక్కు ద్యారా చెల్లించిన అద్దె రూ॥ 800.
- **Q12)** On 31st January, 2016 the Pass book of Mr. Gopal showed a debit balance of Rs. 41,000. Prepare a bank reconciliation statement with the following information.
 - a) Cheques amounting to Rs. 15,600 were drawn on 27th Jan, 2016 Out of which cheques for Rs. 11,000 were cashed upto 31st January 2016.
 - b) A wrong debit of Rs. 800 has been given by the bank in Pass book.
 - A cheque for Rs. 200 was credited in Pass book but was not recorded in cash book.
 - d) Cheques amounting to Rs. 21,000 were deposited for collection. But cheques for Rs. 7,400 have been credited in pass book at 5th Feb. 2016.
 - e) Interest and bank charges amounted to Rs. 100 were not recorded in cash book.
 - f) A cheque of Rs. 500 debited in cashbook omitted to be banked.

జనవలి 31, 2016 నాటికి గోపాల్ యొక్క పాస్ పుస్తకం రూ॥ 41,000ల డెబిట్ నిల్వ చూపుతున్నది. క్రింది సమాచారం ఆధారంగా బాంకు నిల్వల సమన్వయ పట్టీని తయారు చేయుము.

- a) జనవలి 27, 2016న రూ. 15,600 విలువ గల చెక్కులను జాలీ చేయగా అందులో రూ॥ 11,000 విలువ గల చెక్కులు మాత్రమే జనవలి 31, 2016లోగా (జమ అయినవి) వసూలైనవి.
- b) రూ॥ ৪০০లకు బాంకు వారు తప్పగా పాస్ పుస్తకంలో డెబిట్ ఇచ్చెను.
- c) రూ॥ 200 విలువ గల చెక్కును పాస్ పుస్తకంలో క్రెడిట్ చేయగా కాని ఇది నగదు పుస్తకంలో నమోదు కాలేదు.
- d) వసూలు కోసం రూ॥ 21,000 విలువ గల చెక్కులను బాంకులో జమ చేయగా అందులో రూ॥ 7,400 విలువ గల చెక్కులు పాస్ పుస్తకంలో ఫిబ్రవలి 5, 2016న కెడిట్ చేయబడెను.
- f) రూ॥ 500 విలువ గల చెక్కును నగదు పుస్తకంలో డెబిట్ చేసి బాంకుకు పంపడం మలచెను.

$\frac{\text{SECTION} - C}{\text{Answer any Three of the following.}} \qquad (3 \times 14 = 42)$

- Q13)Define 'Consignment'? What is the differences between a consignment and sale of goods?
 కన్సైన్మెంట్ ను నిర్వచింపుము. కన్సైన్మెంట్ కు మరియు వస్తు అమ్హకానికి మధ్యగల భేదాలు ఏమిటి?
- **Q14)** From the following Trial Balance of Rahul, Prepare Trading, Profit and Loss Account for the year ending 31st December, 2014 and Balance sheet as on that date.

Particulars	Dr.	Cr.
	Rs.	Rs.
Factory rent	4,000	
Bills receivables	5,300	
Bills payable		4,200
Insurance	1,200	
Furniture	10,000	
Machinery	28,000	

Particulars	Dr.	Cr.
	Rs.	Rs.
Office rent	2,000	
Manufacturing wages	21,500	
Provision for doubtful debts		1,000

Manufacturing expenses	1,500	
General expenses	5,400	
Capital		60,000
Drawings	7,200	
Stock on 1 st Jan. 2014	20,500	
Purchases	68,000	
Carriage inwards	1,500	
Sales		1,40,500
Sundry debtors	23,500	
Sundry creditors		14,300
Cash in hand	500	
Cash at bank	2,200	
Carriage outwards	1,700	
Salaries	16,000	
	2,20,000	2,20,000

Adjustments:

- a) Write off bad debts Rs. 500 and maintain the provision for doubtful debts at 5% on Sundry debtors.
- b) Stock on 31st December 2014 Rs. 27,000.
- c) Unexpired insurance Rs. 300.
- d) Depreciate machinery by 5% and furniture by 10%.

క్రింది రాహుల్ అంకణా నుండి డిసెంబరు 31, 2014తో అంతమయ్యే సంవత్సరానికి వర్తకపు లాభ నష్టాల ఖాతాను మరియు అదే తేది నాటికి ఆస్తి-అప్వల పట్టీని తయారు చేయండి.

ಟ	ك &	ω	
వివరాలు		డెబిట్	క్రెడిట్
		ರಾ.	රාං.
ఫ్యాక్ట్రల్ అద్దె		4,000	
వసూలు బిల్లులు		5,300	
వసూలు బిల్లులు చెల్లింపు బిల్లులు			4,200
భీమా		1,200	
భీమా ఫర్షిచర్		10,000	

ಯಂತಾಲು	28,000	
ఆఫీసు అద్దె	2,000	
ఉత్వాదక వేతనాలు	21,500	
సంశయాత్త్రక రానిబాకీల ఏర్వాటు		1,000
් මේමු ආර්ාුවා	1,500	
సాధారణ ఖర్చులు	5,400	
మూలధనం		60,000
ನಾಂತ ವಾಡಕಾಲು	7,200	
සත්ත්ව 1, 2014ත් సరుకు	20,500	
కొనుగోళ్ళ	68,000	
ಲಿಕಿ ಕರ್ನಾಣಕಾ	1,500	
అమ్మకాలు		1,40,500
వివిధ ఋణగ్రస్తులు	23,500	
వివిధ ఋణదాతల <u>ు</u>		14,300
చేతిలో నగదు	500	
బాంకులో నగదు	2,200	
బయటకు రవాణా	1,700	
జీతాలు	16,000	
	2,20,000	2,20,000

సర్దుబాట్లు :-

- a) రూ।၊ 500 లను రానిబాకీలుగా రద్దు చేసి, వివిధ ఋణగ్రస్తులపై సంశయాత్త్మక రానిబాకీల కొరకు 5% ఏర్పాటు చేయాలి.
- b) డిసెంబరు 31, 2014న సరుకు రూ॥ 27,000.
- c) ముందుగా చెల్లించిన భీమా రూ. 300.
- d) యంత్రాలపై 5% మరియు ఫర్టీచర్పై 10% తరుగుదల ఏర్పాటు చేయాలి.

Q15) Record the following transactions in suitable subsidiary books.

2016

- Jan. 1 Purchased goods from Raghu Rs. 2,000.
- " 3 Sold goods to Rajesh Rs. 1,250.
- " 5 Sold old furniture Rs. 2,000.
- " 8 Bought goods from Karthik Rs. 2,200.
- " 12 Returned goods to Raghu Rs. 800.
- " 16 Goods returned from Rajesh Rs. 250.
- " 20 Bought furniture from Rakul for Rs. 2,000 and issued cheque.
- " 24 Goods returned to Karthik Rs. 800.
- " 26 Sold goods to Amar Rs. 4,500.
- " 28 Bought goods from Ratna Rs. 3,200.
- " 30 Amar returned goods for us Rs. 1,800.
- " 31 Goods returned to Ratna Rs. 1,400.

క్రింది వ్యవహారాలను సరైన సహాయక పుస్తకాలలో నమోదు చేయండి. 2016

- జనవల 1 රණා నාංడి కొనుగోలు చేసిన సరుకు రూ $_{11}$ 2,000.

 - " 5 పాత ఫర్షిచర్ అమ్హకం రూ. 2,000.
 - " 8 కాల్తీక్ నుండి కొన్న సరుకు రూ. 2,200.
 - $^{"}$ 12 රූාණ නංති ස්ථාන තිරාණ ජාග 800.
 - " 16 రాజేష్ నుండి వాపసు వచ్చిన సరుకు రూ॥ 250.
 - " 20 రకుల్ నుండి కొన్న ఫర్దీచర్ రూ॥ 2,000. చెక్కు జాలీ చేసెను.
 - " 24 కాల్తీక్కు వాపసు చేసిన సరుకు రూ॥ 800.
 - " 26 అమర్కు అమ్మిన సరుకు రూ¹¹ 4,500.
 - " 28 రత్త నుండి కొనుగోలు చేసిన సరుకు రూ॥ 3,200.
 - " 30 అమర్ నుండి వాపసు వచ్చిన సరుకు రూ॥ 1,800.
 - " 31 රඡූకు వాపసు చేసిన సరుకు రూ॥ 1,400.
- *Q16)* Hari sells goods for Rs. 12,000 to Mohan on 1st January, 2016 and on the same day draws a bill on Mohan at three months for the amount. Mohan accepts it and return it to Hari, who discounted it on 3rd January, 2016 with his bank at 8% p.a. The acceptance is dishonoured one due date, the noting charges paid by the bank being Rs. 60.

On 5th April, 2016 Mohan accepts a new bill at three months for the amount due to Hari together with interest at 12% Per annum. Make journal entries in the books of Hari and Mohan.

జనవలి 1, 2016న హలి రూ!! 12,000 విలువ గల సరుకును మోహన్కు అమ్మి, అదే రోజున అతనిపై మూడు నెలలకు ఒక బిల్లును వ్రాసెను. మోహన్ ఆ బిల్లుకు అంగీకారం తెలిపి, హలికి వాపసు పంపెను. హలి దానిని జనవలి 3, 2016న తన బాంకరు వద్ద సంవత్సరానికి 8% చొప్పన డిస్కాంట్ చేసుకొనెను. గడువు తేదీన బిల్లు అనాదరణ చెందినది. బాంకు వారు నోటింగ్ (చాల్జీలు) ఖర్చల క్రింద రూ!! 60 చెల్లించెను.

ఏప్రిల్ 5, 2016న మోహన్ మూడు నెలలకు కొత్త బిల్లును మొత్తం బాకీపై సంవక్షరానికి 12% వడ్డీతో అంగీకారం తెల్టెను. హలి మరియు మోహన్ అవసరమైన చిట్టాపద్దులు వ్రాయుము.

Q17) Arun & Co. consigned goods costing Rs. 40,000 invoiced at a price of Rs. 60,000 to Bhanu & Co. and spent Rs. 10,000 for carriage and forwarding charges. Bhanu & Co. received the goods and sent Rs. 15,000 as advance and paid Rs. 5,000 for unloading charges. Bhanu & Co. sold ³/₄ of goods for Rs. 80,000 and incurred selling expenses of Rs. 2,000. They charged commission @5% on sales. The final balance is remitted by a bank draft. Prepare necessary ledger accounts in the books of Arun & Co.

అరుణ్ అండ్ కో. రూ II 40,000 ఖలీదు గల సరుకులను రూ II 60,000ల ఇన్వాయిస్ ధరకు కన్సైన్ మెంట్ పద్ధతిపై భాను అండ్ కో కు పంపి రవాణాకు సరుకును పంపేటప్వడు రూ II 10,000 ఖర్చు చేసెను. భాను అండ్ కో సరుకులను స్వీకలంచి బయానాగా రూ II 15,000లను పంపి సరుకును దించడానికి రూ II 5,000 ఖర్చు చేసెను. 3/4వ వంతు సరుకును భాను అండ్ కో రూ II 80,000లకు అమ్మి, అమ్మకం ఖర్చుల క్రింద రూ II 2,000 ఖర్చు చేసెను. అతను అమ్మకాలపై @ 5% కమీషన్ కు అర్హుడు : ఇవ్వదేలిన మొత్తానికి బాంకు డ్రాఫ్ట్ర పంపెను. అరుణ్ అండ్ కో పుస్తకాలలో అవసరమైన ఖాతాలను చూపండి.

Q18) On 1st January 2014 a machine was purchased for Rs. 50,000. On 31st December 2016 one-half of the machine was sold for Rs. 12,000 as it become useless. On the same day a new machine was purchased for Rs. 20,000 and installed. The machinery was to be depreciated at 10% per annum on 31st December every year on diminishing balance method. Prepare machinery account for 4 years. జనవల 1, 2014న ఒక యంత్రాన్ని రూగు 50,000లకు కొనుగోలు చేశారు. డిసెంబరు 31, 2016న యంత్రంలో సగభాగాన్ని అది పనికి రానందున రూగు 12,000లకు అమ్మి, అదే రోజున ఒక కొత్త యంత్రాన్ని రూగు 20,000లకు కొనుగోలు చేసి స్థాపించినారు. ప్రతి సంవత్సరం డిసెంబరు 31న తగ్గుతున్న వాయిదాల పద్ధతి ప్రకారం యంత్రాలపై సంవత్సరానికి 10% చొప్పన తరుగుదల ఏర్దరచేదరు. నాల్లు సంవత్సరాలకు యంత్రం ఖాతాను తయారు చేయిండి.



(DBCO13)

Total No. of Questions: 18]

[Total No. of Pages : 2

B.Com. (Gen.) DEGREE EXAMINATION, DECEMBER – 2018 First Year

INDUSTRIAL ORGANISATION & MANAGEMENT

Time: 3 Hours Maximum Marks: 70

SECTION - A

Answer any Four of the following. $(4 \times 3 = 12)$

- **Q1)** Trade. ක්රූජිකා.
- **Q2)** Plant Location. ప్లాంటు స్థల నిర్ణయం.
- **Q3)** Globalisation. ప్రపంచికరణ.
- **Q4)** Mutual Funds. పరస్షర నిధులు.
- **Q5)** Unlimited liability. මත්වඩාම සාාස සංජ්_යම්.
- **Q6)** Statement in Lieu of Prospectus. ప్రత్యామ్నాయ పలచయ పత్రము.
- Q7) Espirit-de-Corps. సంఘభావము.
- **Q8)** Features of formal organisation. లాంచన ప్రాయమైన వ్యవస్థ యొక్క లక్షణాలు.

SECTION – B

Answer any Two of the following. $(2 \times 5 = 10)$

- **Q9)** Importance of Planning. ప్రణాజికీకరణ యొక్క ప్రాముఖ్యత.
- *Q10)* Functions of management. నిర్వహణ యొక్క విధులు.
- Q11) Formal organization vs Informal organization.

Q12) Advantages of Sole Trading Concern. సాంత వ్యాపార సంస్థ ప్రయోజనాలు.

SECTION - C

Answer any Three of the following. $(3 \times 16 = 48)$

- Q13) What do you mean by Joint Hindu Family business? What are its advantages and disadvantages of a Joint Hindu family business? హిందూ అవిభక్త కుటుంబ సంస్థ అనగా నీవు ఏమి భావిస్తావు? ఈ సంస్థ యొక్క ప్రయోజనాలు, లోపాలు తెలియజేయండి.
- Q14) What are the advantages and disadvantages of planning? ప్రణాజికీకరణ ప్రయోజనాలు మలియు లోపాలు ఏమిటి?
- Q15) Explain FW Taylor scientific management.
 FW టేలర్ యొక్క శాస్త్రీయ నిర్వహణను వివలించండి.
- Q16) Define MNC? Explain in detail the Role of MNC's in industrial development?
 MNC ని నిర్వచించండి? పాలశ్రామిక అభివృద్ధిలో MNC ల పాత్రను వివరముగా
 వివలంచండి.
- Q17) Define terms Equity share and Preference shares? Distinguish between equity shares and preference shares? Explain various types of preference shares? ఈక్విటీ వాటాలు మరియు ఆభిక్వపు వాటాలను నిర్వచించి వాటి మధ్య తేడాలను తెలియజేసి, వివిధ రకాల ఆభిక్వపు వాటాలను వివరించండి.
- Q18) What is organization? Describe the features objectives and importance of organization.
 వ్యవస్థ అనగానేమి? వ్యవస్థ యొక్క లక్షణాలు, ధ్యేయాలు మలియు ప్రాముఖ్యతలను వివలించండి.



Total No. of Questions: 18]

[Total No. of Pages: 04

B.Com. DEGREE EXAMINATION, DECEMBER – 2018 First Year

QUANTITATIVE TECHNIQUES - I

Time: 3 Hours **Maximum Marks:70**

SECTION - A

Answer any Four of the following. $(4 \times 3 = 12)$

- **Q1)** State the importance of Statistics.
 - గణాంక శాస్త్రం యొక్క ప్రాధాన్యతను తెల్పము.
- **Q2)** State the problems that arise in the collection of data. దత్తాంశమును సేకలించుటలో వచ్చు సమస్యలను తెలుపండి.
- **Q3)** Explain its meaning and three merits of HM. (Harmonic Mean). హర మధ్యమము అర్ధం తెల్టి, ఏవైనా మూడు లాభాలను వ్రాయండి.
- **Q4)** Define MD; SD and QD. మధ్యమ విచలనం, ప్రామాణిక విచలనం మరియు చతుర్దాంశక విచలనంలను నిర్వచింపుము.
- **Q5)** Discuss the merits of Rank Correlation. కోటి సహసంబంధం యొక్క ప్రయోజనాలను చర్చించండి.
- **Q6)** Define Regression. పతి గమణం నిర్వచింపుము.
- **Q7)** Important properties of Transpose Matrices. ట్రాన్ష్ ప్లాస్ (Transpose) మాత్రికల ముఖ్య ధర్మాలు.
- **Q8)** Define set? And give any two examples. సమితి నిర్యచించి, ఏవైనా రెండు ఉదాహరణలను ఇవ్వండి.

SECTION – B

Answer any Two of the following.

 $(2 \times 8 = 16)$

Q9) Calculate Median and mode from the data given below:

Wages (Rs.)	No. of Workers
Above 30	520
Above 40	470
Above 50	399
Above 60	210
Above 70	104
Above 80	045
Above 90	007

బిగువ దత్తాంశమునకు మధ్యగతం మరియు బహుళకములను లెక్కించండి.

ವೆతನಾಲು (ರುಾ.)	కాల్షికుల సంఖ్య
30 కంటే ఎక్కువ	520
40 కంటే ఎక్కువ	470
50 కంటే ఎక్కువ	399
60 కంటే ఎక్కువ	210
70 కంటే ఎక్కువ	104
80 కంటే ఎక్కువ	045
90 కంటే ఎక్కువ	007

Q10) Calculate the average marks of the students.

Marks	35-40	30-35	25-30	20-25	15-20	10-15		
Students	1400	2500	4500	1800	750	400		
0 - X-0 XXII- X-X-0 0X-XX-53X-2								

విద్యార్ధుల సగటు మార్కులను కనుగొనండి.

మార్కులు	35-40	30-35	25-30	20-25	15-20	10-15
<u>విద్</u> కార్ధులు	1400	2500	4500	1800	750	400

Q11) Find the Standard deviation and coefficient of variations from the following data.

Marks	Upto 10	Upto 20	Upto 30	Upto 40	Upto 50	Upto 60	Upto 70	Upto 80
No. of Students	12	30	65	107	157	202	222	230

బిగువ దత్తాంశమునకు ప్రామాణిక విచలనం మరియు విచరణ గుణకంను కనుగొనుము :

ಮ <u>ಾ</u> ರ್ಭುಲು	10ක්රජා	20ක්රජා	30ක්රජා	40ක්රජා	50ක්රජා	60ක්රජා	70ක්රජා	80ක්රජා
စီದ್ಯಾర్ధుల సంఖ్య	12	30	65	107	157	202	222	230

Q12) Write a note on the importance of Statistics to a Businessman, an economist, a Social worker and the Government.

ఒక వ్యాపాలికి, ఒక ఆల్ధికవేత్తకు, ఒక సమాజ సేవకునికి మలియు ప్రభుత్వానికి గణాంకశాస్త్ర ప్రాధాన్యతపై వ్యాసం వ్రాయండి.

SECTION – C

Answer any Three of the following. $(3 \times 14 = 42)$

Q13) What is Secondary Data? What are its sources? Also state the limitations of Secondary data.

ద్వితీయ దత్తాంశము అనగానేమి? దానికి గాను మూలాధారాలు ఏవి? ద్వితీయ దత్తాంశమునకు గాను పలిమితులను కూడా తెలుపండి.

- Q14) Define the term Set? Describe different types of sets with suitable examples. సమితి నిర్వచింపుము? వివిధ రకములైన సమితులను గూల్ని చక్కని ఉదాహరణలతో බ*ৰ্*තව්ජවර-ජරයී.
- Q15) Calculate Bowley's coefficient of skewness from the following data:

Profit (Rs. in lakhs)	20	40	60	80	100
No. of Companies	8	28	78	90	100

బిగువ దత్తాంశమునకు బౌలే వైషమ్య గుణకంను లెక్కించండి.

బాభులు (యా।। ల ^{క్ల} ్లంల్కి)	20	40	60	80	100
కంపెనీల సంఖ్య	8	28	78	90	100

Q16) Find correlation coefficient for data given below:

		2					
Age (in Years)	42	36	48	43	55	52	38
Blood Pressure	132	120	140	133	142	148	122

దిగువ దత్తాంశమునకు సహసంబంధ గుణకంను కనుగొనుము

వయస్సు (సంవత్సరాలలో)	42	36	48	43	55	52	38
రక్తపాటు	132	120	140	133	142	148	122

- Q17) a) Find Six A.M's between 4 and 25.4 మలియు 25 ల మధ్య ఆరు అంక మధ్య మాలను కనుగొనండి.

Q18) Solve the following equations under Matrix method.

$$5x - 6y + 4z = 15$$

$$7x + 4y - 3z = 19$$

$$2x + y + 6z = 46$$

క్రించి సమీకరణాలను మాత్రికా పద్దతి ద్వారా సాధించండి.

$$5x - 6y + 4z = 15$$

$$7x + 4y - 3z = 19$$

$$2x + y + 6z = 46$$

